

PROCESSTÖD TILL HÅLLBAR STADSUTVECKLING

*Hållbar stadsutveckling genom Urbact och andra EU-initiativ och program
SKL, Stockholm 2014-11-18*

Stefan Larsson

Regionchef Södra Sverige

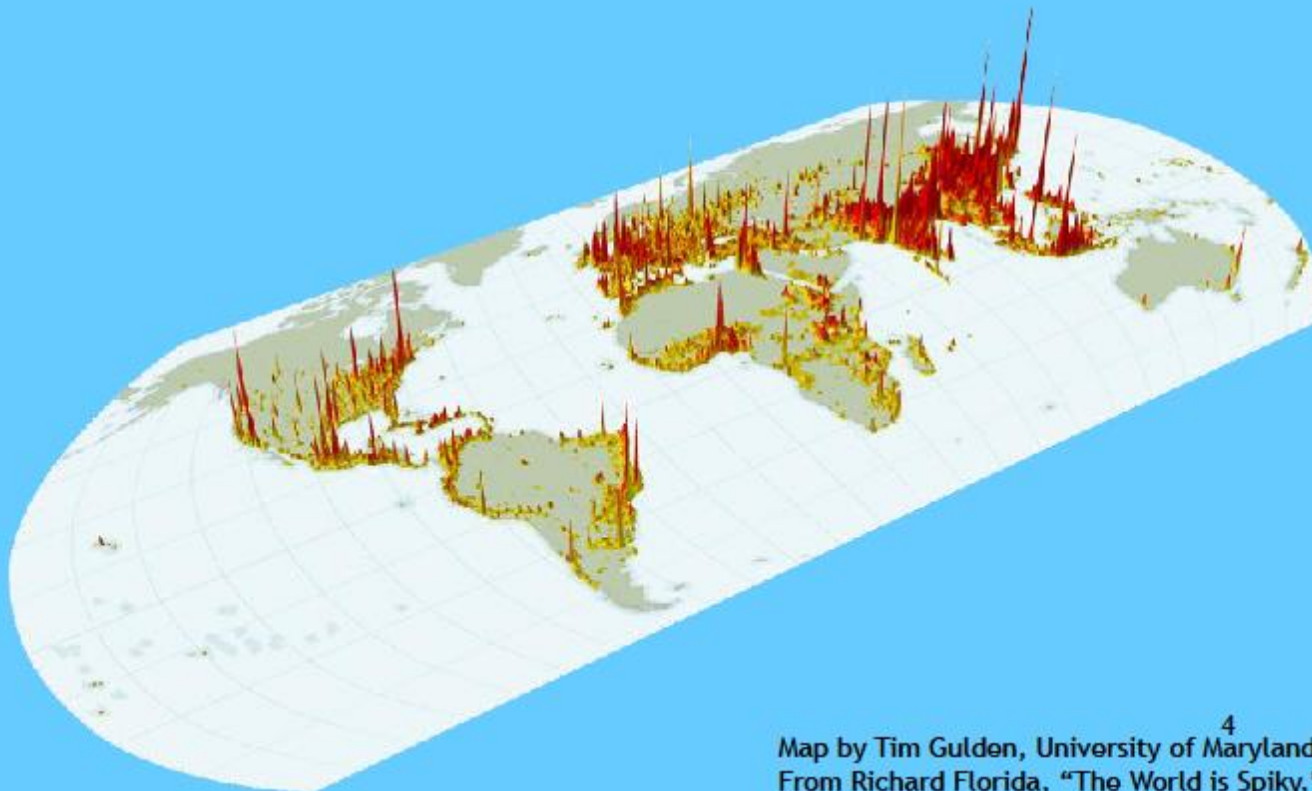
Avdelningen Regioner

Tillväxtverket

En investering för framtiden

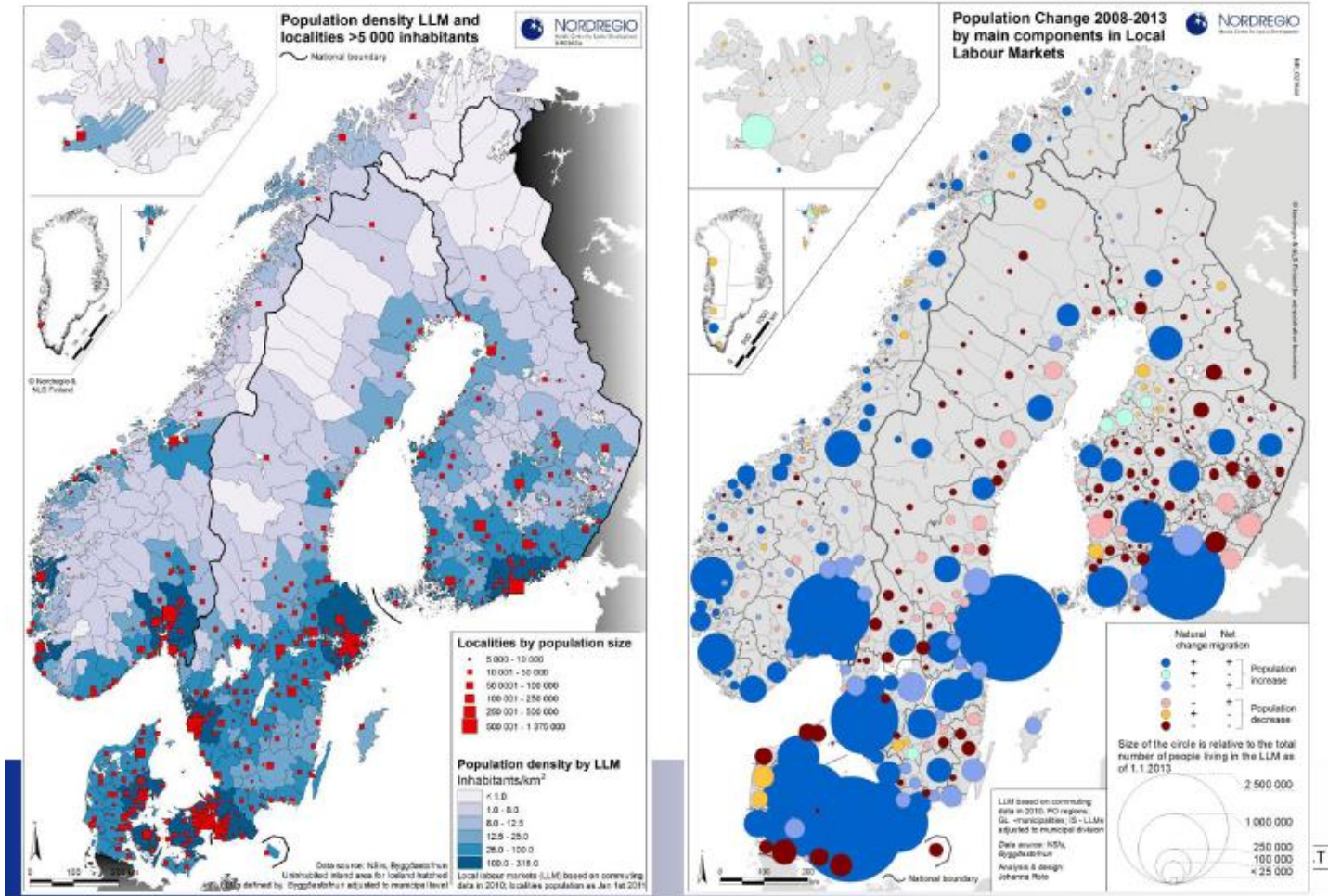

The World is Spiky: Population

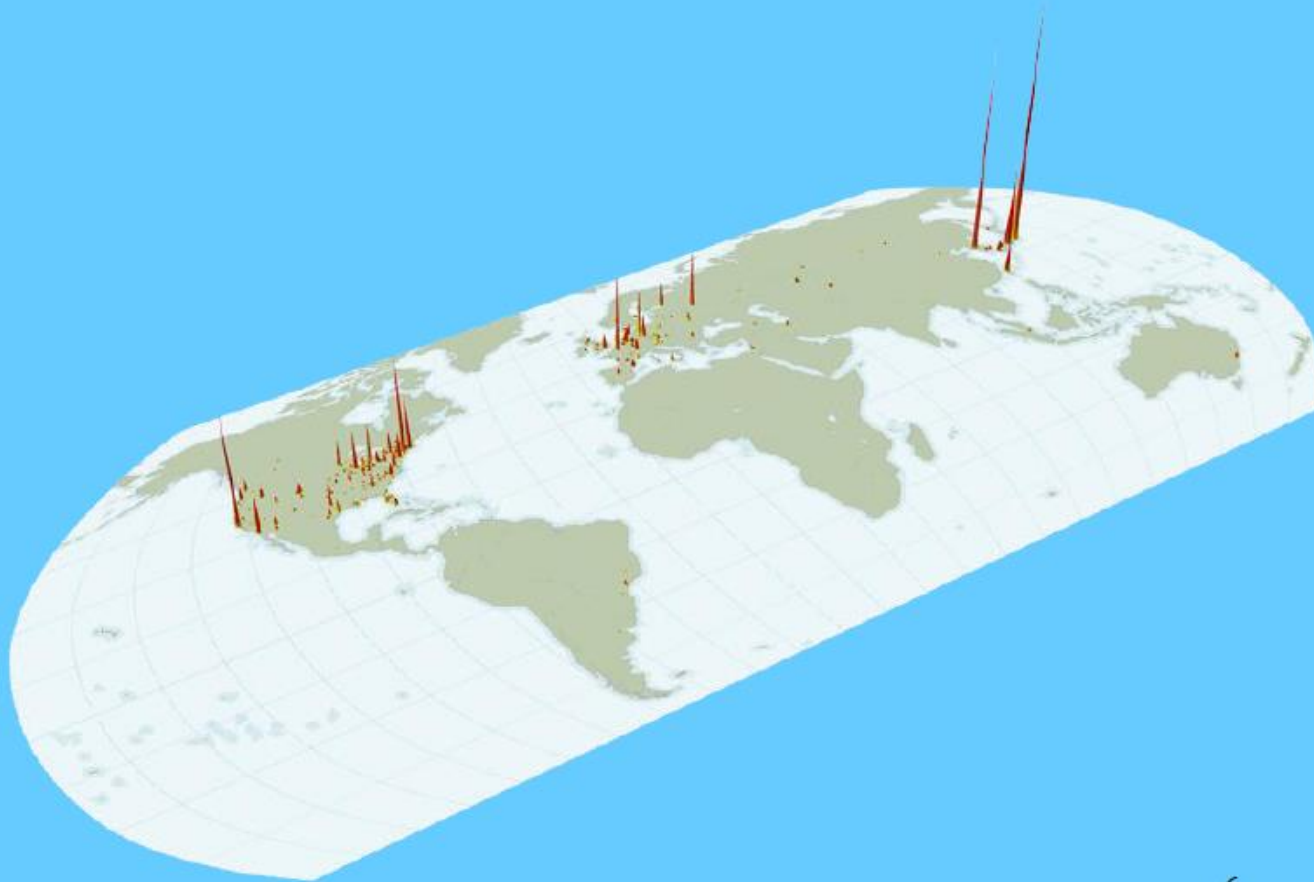
En investering för framtiden

Två tredjedelar av Nordens befolkning bor i tätorter över 5 000 inv. Minskande befolkning i 56 % av LA-regionerna 2008-2013, men 86 procent av befolkningen i LA som ökar!

En investering för framtiden

The World is Spiky: Patents

Hållbar stadsutveckling och regional utvecklingspolitik >2014

- *Storstadsutredningen 1988-1990
"Hårda villkor- Rika möjligheter "*
- *URBAN I 1996-1999*
- *URBAN II samt Urbact I 2000-2006*
- *OECDs studier av Öresundsregionen,
Stockholm, Köpenhamn mm*
- *Storstadssatsningen <->RTP*
- *NUTEKS storstadsprogram 2006-2009*
- *Regionalfondsprogrammen Stockholm,
Västsverige samt Skåne-Blekinge 2007-
2013 samt URBACT II*

Investing in your future

NUTEKs/Tillväxtverkets Storstadsprogram 2006-2009

Storstäder för nationell tillväxt
och internationell konkurrenskraft

Resultat och erfarenheter
från Storstadsprogrammet
2006-2009

- Fyra svenska storstadsregioner; Stockholm, Göteborg och Malmö samt Norrköping-Linköping
- Två syften:
  - att analysera och lyfta fram storstädernas villkor och möjligheter samt att
  - aktivt stimulera särskilda tillväxtinsatser i de fyra storstadsregionerna.
- Viktigt att olika samhällsplaneringsfrågor kopplas ihop och ses i ett sammanhang.
- Utmaningen är att med olika metoder bidra till en strukturerad samverkan där samhällets olika nivåer, regioner och sektorer kan mötas i en process som stödjer utveckling och tillväxt.

Inriktning 2007-2013

I den nationella strategin angav regeringen fyra särskilda riktlinjer som skulle gälla för Stockholms, Västsveriges och Skåne-Blekinges storstadsinsatser:

- Stärka internationellt konkurrenskraftiga innovationssystem och kluster.
- Främja lokala utvecklingsinsatser i utanförskapsområden.
- Främja en ökad integration
- Stimulera samverkan och erfarenhetsutbyte med andra storstäder i Sverige och internationellt.

Under programperioden 2007-2013

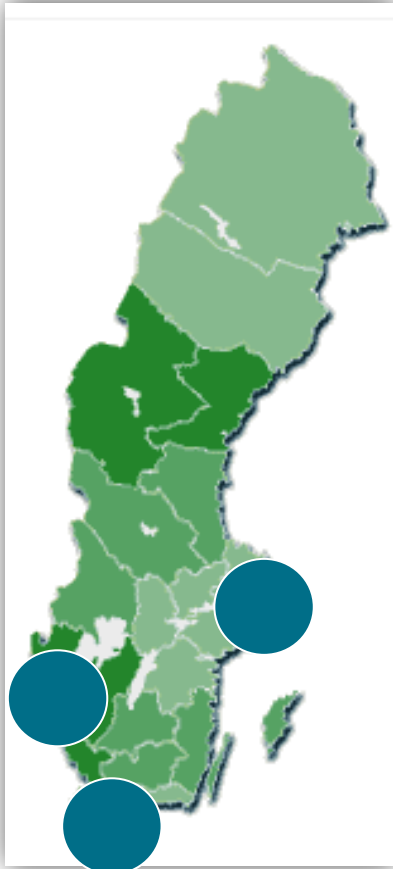
Ett 70-tal projekt inom ramen för specifika insatsområden för hållbar stadsutveckling.

Totalt investerades 765 mkr

Projekt i Stockholms län, fyra stadsdelar i Göteborg samt Malmö, Landskrona, Lund, Trelleborg

Projektportföljen bestod bland annat av:

- projekt för förbättrad attraktivitet i stadsdelar
- projekt som syftade till att skapa lika villkor och integration för minoriteter och unga människor
- projekt för entreprenörskap samt innovations- och kluster-satsningar

Lärande utvärdering om storstadsutveckling inom regionalfondsprogrammen 2007-2013

- *Inom ramen för utvärderingen av de åtta regionalfondsprogrammets genomförande, resultatutveckling och effekter*
- *Särskild studie av regionalfondens storstadsinsatser i Skåne-Blekinge, Västsverige och Stockholm*
- *Utförare: Malmö högskola och APEL (2011–12)*
- *Analyser av 28 projekt; två i Stockholmsregionen, fyra i Västsverige och 22 i Skåne-Blekinge*
- *Åtta fallstudier; ”Utveckling Nordost” och ”Tillväxt Biskopsgården” i Västsverige, ”HAMN” i Stockholm samt ”SÖM Fosie”, ”Malmö Nya Medier”, ”Innovationsforum”, ”Makten i vardagen” och ”WHY NOT?” i Skåne-Blekinge.*
- *Tre lärkonferenser: Göteborg den 26 mars, Stockholm/Nacka den 3 maj och Malmö den 29 maj*

Investing in your future

Några slutsatser inför nästa programperiod

- Projekten bidrar till en positiv utveckling på stadsdelsnivå, men sällan med ett ”hela staden-perspektiv”
- Potential- och orsaksorienterade förhållningssätt, inte problemorienterade:
- Satsa på tillväxtkombinationer, inte enbart nyföretagande. Om insatserna ska leda till hållbar förändring behöver de problem, utmaningar, brister etc. som man vill angripa relateras till de potentialer – positiva eller negativa – som mest påverkar sakernas tillstånd.
- Kombinera olika insatser med syfte att skapa nya förutsättningar för tillväxt och därigenom att identiteten och självkänslan i en stadsdel stärks
- Ett stort behov att organisera för mer av lärande och samverkan mellan projekten för att utveckla kunskap. Mer av externt stöd behövs för att få till stånd ett sådant lärande.
- Beaktande av den nationella strategin om kunskapsbildning som ”stimulerar samverkan och erfarenhetsutbyte med andra storstäder i Sverige och internationellt?

Några personliga erfarenheter från URBACT II

- Ett mycket spännande och dynamiskt instrument!
- EU MS + Schweiz och Norge
- Enorm bredd av ideer och insatser
- Spännande lokala möten och lärdomar
- Utmanande reflektioner
- Serendipitet !?
- Flernivåallianser?
- Strategiska sektorsövergripande planer?

Inriktning och prioriteringar 2014-2020

- Totalt har ca 425 miljoner kronor i EU-stöd vikts för stadsutvecklingsprojekt 425 miljoner kronor motsvarar cirka 5 % av sammanlagd finansiering för regionalfonden i Sverige.
- Olika OP-modeller:
  - Stockholm: Hela programmet
  - Västsverige: Integrerad Territoriell Investering
  - Skåne-Blekinge: Ett insatsområde
- Teman;
  - 1. Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation,
  - 3. Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag,
  - 4. Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer.(Ej Skåne-Blekinge)

Inriktning och prioriteringar Sthlm, VS och SkB 2014-2020

	Stockholm	Västsverige	Skåne-Blekinge
Finansiering	310 mnkr (100% av progr.)	22,5 mnkr (5% av progr.)	92 mnkr (18% av progr.)
Geografi	Stockholms län	Göteborgs stad	Malmö
Tematiska mål	1, 3, 4	1, 3, 4	1, 3
Insatsområden	1	3 (ITI)	1
Strategier	RUFS 2010	Sektorsövergripande Plan	Sektorsövergripande Plan
Projektansökan	Ordinarie projekt	Specifikt ansökningsförfarande	Specifikt ansökningsförfarande
Stödmottagare	Icke-specificerat	Göteborgs Stad	Malmö stad
HSU som reg. styrkeområde	✓	✓	✓

- ^[1] 1. Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation,
3. Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag,
4. Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer.

^[2] Integrerad Territoriell Investering

Myndighetsuppdraget att upprätta och förvalta en plattform för frågor om hållbar stadsutveckling

- Regeringen uppdrar åt Boverket, Naturvårdsverket, Statens energimyndighet, Tillväxtverket och Trafikverket att gemensamt upprätta och förvalta en plattform för frågor om hållbar stadsutveckling.
- Plattformen ska syfta till ökad samverkan, samordning, kunskapsutveckling, kunskaps-spridning, erfarenhetsutbyte och verka tillsvidare.
- Enligt regeringsbeslutet (2014-02-20) ska Tillväxtverket ”särskilt ansvara för ett processtöd i anslutning till strukturfondsprogrammets arbete med hållbar stadsutveckling avseende samordning och lärande inom hållbar stadsutveckling.
- Plattformen ska stödja både program som uttalat inkluderar öronmärkningen för hållbar stadsutveckling samt de program som hanterar stadsutvecklingsfrågor inom ramen för andra insatser, inklusive det europeiska territoriella samarbetet.
- Viara ett stöd i arbetet med att ta fram lokala eller regionala sektorsövergripande integrerade planer och strategier för strukturfondsprogrammets arbete med hållbar stadsutveckling.

En investering för framtiden

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Results Focus in Programme Design

- **Guiding questions:**

- What do you want to change?
- What indicator can capture this change?
- What is the baseline (the situation before the programme)?
- How will the outputs of the programme contribute to change?

- **Results relate to change in the region/sector – not just for supported entities**

Processtöd – behov/stöd?

1. HSU-specifik fondsamordning
2. Stöd i framtagande av sektorsövergripande planer
3. Stöd i projektriggning, -genomförande samt resultatpridning
4. Stöd i att bilda och genomföra samverkansprojekt
5. Kunskapsspridning/erfarenhetsutbyte på regional/nationell nivå, inom EU samt global nivå
6. HSU-specifik lärande utvärdering

Tillväxtverkets arbetsgrupp

- Stefan Larsson, regionchef Södra Sverige, avd Regioner, 08-681 95 45
- Thanos Pinakas, handläggare, Göteborg, avd Regioner, 08-681 95 42
- Maria Helle, handläggare Stockholm, avd Företag, 08-681 94 21
- Maria Wellsjö, handläggare, Malmö, avd Regioner, 08-681 9615

***”Kan jag få tala
med processtöd
direkt?”***

eu.tillvaxtverket.se

Vägledning, information och resultat för Tillväxtverkets strukturfondsprogram

Ange sökord

EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

TILLVÄXT
VERKET

Handbok för EU-projekt 2014 - 2020

Planera

Ansöka

Genomföra

Avsluta

Programmen

Kunskapsbanken

Börja planera ditt projekt

Programmen har ännu inte öppnat men du kan redan nu börja planera ditt projekt!

→ Läs mer om hur du kan börja planera

→ Hitta rätt program

Testa er projektidé

Vill ni redan nu berätta om och testa er projektidé tillsammans med en handläggare nå

Dokumentation

Se dokumentationen i form av film, text och bild från Lanseringskonferensen

Kunskapsbanken

I Kunskapsbanken hittar du information som är styrande och vägledande i arbetet med

Kontakta oss

Har du frågor som rör något av Tillväxtverkets tio EU-program? Ställ dem gärna